

travelbook

Kopenhaga i Malmö

Bezdroża

Mistrzowska
ochrona **ERGO**
HESTIA

Autor przewodnika: Andrzej Kłopotowski

Redaktor prowadzący: Maciej Żemojtel

Redakcja: Barbara Sikora

Opieka techniczna: Katarzyna Leja

Skład: Agata Hejchman

Opracowanie kartograficzne: Rafał Bletek, Magdalena Krocza

Źródło pochodzenia danych kartograficznych:

© OpenStreetMap contributors; www.opendatacommons.org/licenses/odbl

Projekt okładki: Ewa Jarocka; materiały graficzne na okładce zostały wykorzystane za zgodą iStockphoto LP

Wszelkie prawa zastrzeżone. Nieautoryzowane rozpowszechnianie całości lub fragmentu niniejszej publikacji w jakiegokolwiek postaci jest zabronione. Wykonywanie kopii metodą kserograficzną, fotograficzną, a także kopiowanie książki na nośniku filmowym, magnetycznym lub innym powoduje naruszenie praw autorskich niniejszej publikacji.

Wszystkie znaki występujące w tekście są zastrzeżonymi znakami firmowymi bądź towarowymi ich właścicieli.

Autor oraz wydawnictwo Helion dołożyli wszelkich starań, by zawarte w tej książce informacje były kompletne i rzetelne. Nie biorą jednak żadnej odpowiedzialności ani za ich wykorzystanie, ani za związane z tym ewentualne naruszenie praw patentowych lub autorskich. Autor oraz wydawnictwo Helion nie ponoszą również żadnej odpowiedzialności za ewentualne szkody wynikłe z wykorzystania informacji zawartych w książce.

Wydawnictwo Helion

ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice

tel.: 32 2309863

e-mail: redakcja@bezdroza.pl

księgarnia internetowa: <http://bezdroza.pl>

Drogi Czytelniku!

Jeżeli chcesz ocenić tę książkę, zajrzyj pod adres:

<http://bezdroza.pl/user/opinie/?bekmt1>

Możesz tam wpisać swoje uwagi, spostrzeżenia, recenzję.

Wydanie I

ISBN: 978-83-283-4000-8

Copyright © Helion, 2018

- **Kup książkę**
- **Poleć książkę**
- **Oceń książkę**
- **Księgarnia internetowa**
- **Lubię to!**
- **Nasza społeczność**

Spis treści

ATRAKCJE KOPENHAGI, WSCHODNIEJ ZELANDII I ZACHODNIEJ SKANII	6
--	---

INFORMACJE PRAKTYCZNE 11

PRZED WYJAZDEM	12
DOJAZD	16
NA MIEJSCU	17
INFORMATOR A-Z	21

INFORMACJE KRAJOZNAWCZE 27

KRAJOZNAWCZE ABC	28
HISTORIA	31
SPOŁECZEŃSTWO	36
KULTURA I SZTUKA	38
KUCHNIA	43

KOPENHAGA 45

WYSPA SLOTHOLMEN	49
------------------	----

► Od zamku Absalona do trzeciego Christiansborga 54

WOKÓŁ PLACU RATUSZOWEGO	61
STRØGET	70
KONGENS NYTORV I NYHAVN	77
WOKÓŁ AMALIENBORG	83
WOKÓŁ KASTELLET	90
DZIELNICA MUZEALNA	95

► Przypadki kopenhaskiej syrenki 96

CHRISTIANSHAVN I CHRISTIANIA	105
FREDERIKSBERG	112
NØRREBRO I ØSTERBRO	117

DUŃSKA STRONA CIEŚNINY SUND 125

HELSINGØR	126
-----------	-----

► Z historii budowy zamku Kronborg 130

HILLERØD	141
► Nadbałtyckie klify	148
ROSKILDE	150
SZWEDZKA STRONA CIEŚNINY SUND	159
MALMÖ	160
LUND	175
LANDSKRONA	183
HELSINGBORG	186
SŁOWNICZEK POLSKO-DUŃSKI	189
SŁOWNICZEK POLSKO-SZWEDZKI	191
INDEKS	194

Spis planów i map

Okolice Kopenhagi i Malmö	przednia okładka
Kopenhaga	46–47
Kopenhaga – stare miasto	48
Helsingør	134
Roskilde	153
Malmö	164–165
Lund	179
Kopenhaga – centrum	tylna okładka

Spis ramek

Co zabrać?	13
Książka w podróży	14
Placówki dyplomatyczne	15
Jedna karta – wiele przejazdów	17
Kopenhaska Karta Miejska	21
Dni świąteczne w Szwecji	22
Dni świąteczne w Danii	23
Kopenhaskie wypożyczalnie rowerów	25
Ważne numery telefonów	26
Dania w liczbach	29

Szwecja w liczbach	30
Chryścianie i Fryderykowie	33
Zarys dziejów Danii	34–35
Czy wiesz, że...	36
Zabytki UNESCO nad Sundem	40
Motyw mostu	42
Christiansborg – zwiedzanie	50
Flaga, która spadła z nieba	52
Thorvaldsen w Warszawie	57
Literacka wieża	75
Duński Teatr Królewski	78
Kopenhaga z wodnej perspektywy	80
Apostoł Północy	87
Jak powstała Zelandia?	91
Najwyższe odznaczenie państwowe	100
Sześć muzeów – jeden bilet	102
Kopenhaga – informacje praktyczne	120–121
Śpiący rycerz	133
Kamienne świadectwa	143
Na końcu Zelandii	146
Święto muzyki	156
Na końcu Szwecji	173
Najstarszy kościół Szwecji	176

Atrakcje Kopenhagi, wschodniej Zelandii i zachodniej Skanii

NAJPIĘKNIEJSZE REZYDENCJE I ZAMKI

Christiansborg Slot, Amalienborg Slot

i **Rosenborg Slot** (pałace Christiansborg, Amalienborg i Rosenborg)

Trzy kopenhaskie historyczne rezydencje królewskie. Każda z nich reprezentuje inny styl.

Kronborg Slot (zamek Kronborg)

Renesansowy zamek w Helsingør, rozstrawiony przez Williama Szekspira. Zabytek pod kuratelą UNESCO.

Frederiksborg Slot

(zamek Frederiksborg)

Znajdująca się w Hillerød renesansowa, podmiejska rezydencja królewska, którą zaczął budować już Fryderyk II.

Malmöhus Slott

(zamek w Malmö)

Renesansowa twierdza otoczona bastionami ziemnymi. Ciekawa placówka muzealna.

Kup książkę

Poleć książkę

NAJWAŻNIEJSZE MUZEA

Vikingskibsmuseet (Muzeum Łodzi Wikingów) w **Roskilde**

Można tu zobaczyć odnalezioną w pobliskim fiordzie łódź datowaną na XI w. ▲

Louisiana Museum of Modern Art

(Muzeum Sztuki Współczesnej Louisiana)

Uznawane za jedno z najważniejszych muzeów w Skandynawii. Ma stałą kolekcję dzieł Alberta Giacomettiego.

Nationalmuseet (Muzeum Narodowe)

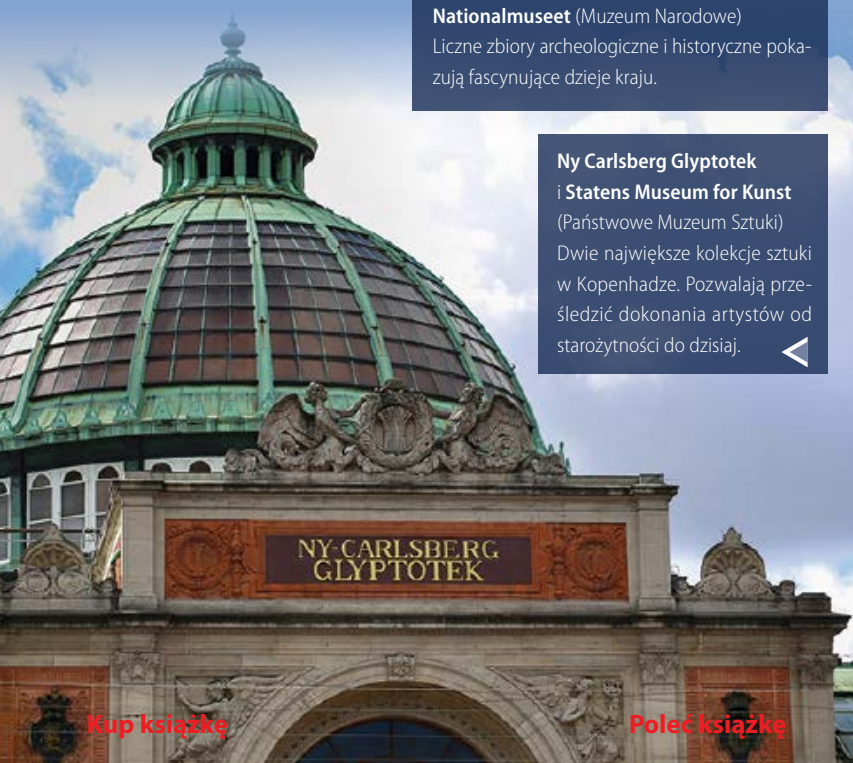
Liczne zbiory archeologiczne i historyczne pokazują fascynujące dzieje kraju.

Ny Carlsberg Glyptotek

i **Statens Museum for Kunst**

(Państwowe Muzeum Sztuki)

Dwie największe kolekcje sztuki w Kopenhadze. Pozwalają prześledzić dokonania artystów od starożytności do dzisiaj. ◀

Kup książkę

Poleć książkę

MIEJSCA Z KLIMATEM

Christiania i Nyhavn

(Nowy Port)

Pierwsze z miejsc to „wolne miasto” proklamowane na kilku kwartałach Kopenhagi przez hippisów w początku lat 70. XX w. Drugie to gwarny, stary port w centrum. Wzdłuż kanału z cumującymi jachtami i kutrami stoją barwne kamieniczki z licznymi restauracjami.

Rundetaarn (Okrągła Wieża)

Najlepsze miejsce widokowe, z którego można podziwiać panoramę całej Kopenhagi.

Zabudowa ulicy Gamle Færgestræde w Helsingør

Wąziutka, brukowana uliczka w mieście Hamleta, zabudowana zabytkowymi domami szachulcowymi.

Gilleleje

Niewielka osada rybacka na brzegu Bałtyku, najbardziej wysunięta na północ miejscze Zelandii.

Kup książkę

Poleć książkę

NAJWAŻNIEJSZE ŚWIĄTYNIE

Roskilde Domkirke

(katedra w Roskilde)

Wpisana na Listę UNESCO świątynia będąca nekropolią duńskich królów.

Kopenhaski **Marmorkirken**, inaczej **Frederiks Kirke** (kościół Marmurowy / kościół św. Fryderyka)

Barokowy kościół, którego kopuła wznosi się nad północną częścią Kopenhagi.

Vor Frelzers Kirke

(kościół Najświętszego Zbawiciela)

Posiada najdziwniejszą wieżę spośród wszystkich świątyń w stolicy. Wejście na jej szczyt przyprawia o zawrót głowy.

Lunds Domkyrka

(katedra w Lund)

Romańska świątynia z zachowaną do dziś kryptą, w której można odnaleźć olbrzyma Finna.

Kup książkę

Poleć książkę

Strøget

Trasa zaproponowana w tym rozdziale zaczyna się na placu Ratuszowym, kończy zaś na placu Kongens Nytorv, gdzie możemy rozpocząć kolejny spacer. Wiedzie przez tzw. Dzielnicę Łacińską, pełną wąskich uliczek i zaułków oraz knajpek obleganych przez studentów i turystów. Trasę wyznacza kopenhaski deptak zwany przez wszystkich Strøget. Nie brakuje tu ciekawych świątyń. Dotrzemy też do doskonałego punktu widokowego, tzw. Okrągłej Wieży, z której rozpościera się widok na całą Kopenhagę.

NA POCZĄTKU STRØGET

Strøget to tak naprawdę nazwa zwyczajowa, spopularyzowana przez kopenhązan i używana przez turystów.

Poszczególne części kopenhaskiego deptaka noszą oczywiście oficjalnie nazwy. Idąc od zachodu na wschód są to: Frederiksberggade, Nygade, Vimmelskaftet, Amagertorv oraz Østergade. Wzdłuż deptaka znajdziemy restauracje, bary z ulicznym jedzeniem oraz liczne sklepy z pamiątkami. Na pierwszym odcinku, od placu Ratuszowego do kościoła św. Ducha, wyróżnia się secesyjny **dom towarowy Metropol** oraz stojąca po przeciwnej stronie ulicy **neorenesansowa kamienica**, na parterze której działa sklep z kultowymi klockami Lego **na rogu z Kattesundet**.

Idąc w stronę uniwersytetu, mijamy **Gammeltorv** (Stary Rynek) i **Nytorv** (Nowy Rynek). Jest to właściwie jeden plac rozdzielony deptakiem. Wejście na

▼ Plac Amagertorv, w tle wieża kościoła św. Mikołaja

Kup książkę

Poleć książkę

▲ Fontanna Miłosierdzia

te przestrzeń wyznaczają dwie ciekawe **kamienice**. Ta po lewej **Frederiksborggade 2** utrzymana jest w duchu eklektyzmu charakterystycznego dla przełomu XIX i XX w. Kamienica po prawej, prosta w formie, reprezentuje modernizm **Frederiksborggade 1**. Na parterze kamienicy mieści się oddział Danske Bank.

Plac po północnej stronie deptaka to **Gammeltorv**, będący najstarszym placem targowym w Kopenhadze. Stoi na nim **Caritasbrønden** (fontanna Miłosierdzia) z XVII w. Pierzeję zachodnią i północną tworzą kolorowe kamieniczki. We wschodniej części znajduje się neorenesansowy gmach zajmowany dziś przez Jyske Bank.

Na **Nytorv** wyróżnia się budynek dawnego **ratusza**, obecnie siedziba sądu, Københavns Byret. To klasycystyczna budowla z portykiem składającym się z sześciu kolumn jońskich. Budynek dawnego ratusza stanął w XV w. i został zniszczony w czasie pożaru w 1795 r. Miejsce, w którym wznosiła się siedziba rajców miejskich, zaznaczono na nawierzchni placu.

Ozdobą tej części Nytorv jest mały, kolorowy **pawilon z zegarem**. Dziś serwowany jest tu lokalny street food.

Idąc dalej, dojdziemy do przecznicy za placami Strøget, która się rozszerza, tworząc w rejonie Skoubogade niewielki, trójkątny plac, na którym w lecie rozstawiane są ogródki gastronomiczne.

Kontynuując spacer, mijamy po drodze **Vor Frue Kirke** (katedra Marii Panny) **Nørregade 8**, www.domkirken.dk; pn.–czw., sb. 8.30–17.00, pt. 8.30–10.30 i 12.00–17.00, nd. 12.00–16.30. Świątynia w dzisiejszym kształcie pochodzi z 1829 r., ale jej dzieje są znacznie dłuższe. Pierwszy kościół stanął w tym miejscu już w XII w., został jednak zniszczony w wyniku pożaru w 1728 r. Kolejną świątynię zmiotły z powierzchni ziemi brytyjskie bomby zrzucone na Kopenhagę w 1807 r. Kościół, który możemy obecnie zwiedzać, jest więc trzecią budowlą w tej lokalizacji. Odpowiedzialny za jej projekt Christian Frederik Hansen postawił na klasyczne formy. Wejście podkreślił portykiem w stylu doryckim. Ponad bryłę wyniósł czworoboczną

▲ Pomnik Reformacji

wieżę-dzwonnicę nakrytą czterospa-dowym dachem. Od wschodu domknął budowlę monumentalną absydą. We wnętrzu z kolei uwagę zwracają rzeźby dłuta Bertela Thorvaldsena. To postaci 12 apostołów ustawione wzdłuż nawy oraz figura Chrystusa w ołtarzu głównym.

Na niewielkim placu naprzeciwko wejścia do katedry stoi **Reformations-monumentet** (pomnik Reformacji). Monument powstał z okazji 400-lecie przyjęcia też Marcina Lutra na ziemiach duńskich. Okrągła rocznica reformacji była obchodzona w 1936 r. Jednak pomnik autorstwa Maxa Andersona odsłonięto dopiero w 1943 r. Jest to prosty obelisk ustawiony na cokole. Reliefy po jego czterech stronach przedstawiają m.in. sceny przyjęcia reformacji 30 października 1536 r. oraz konsekrację biskupów ewangelickich w kopenhaskiej katedrze Marii Panny, która odbyła się 2 września 1539 r.

WOKÓŁ UNIwersYTETU

Københavns Universitet (Uniwersytet Kopenhaski) **i** Nørregade 10, www.ku.dk

to kompleks kilku budynków zlokalizowanych w sąsiedztwie katedry. Jego początki sięgają 1479 r. Uczelnia powstała z inicjatywy Chrystiana I. Obecna zabudowa uniwersytecka jest jednak znacznie młodsza. Główny gmach, stojący w północnej części Frue Plads, powstał w XIX w. Ustawiono przed nim popiersia naukowców, m.in.: językoznawcy Vilhelma Thomsena, filologa Johana Nicolaia Madviga, teologa Hansa Lassena Martensena i fizyka Nielsa Bohra. Warto wejść do środka i zobaczyć główny hol udekorowany przez Constantina Hansena scenami z mitologii greckiej.

Neogotyckie skrzydło budynku od strony Fiolstræde to gmach **biblioteki**. Ceglana fasadę, przypominającą długą halę targową, „rozbijają” duże, ostrołukowe okna charakterystyczne dla tego stylu. Z kolei skrzydło północne od strony Krystalgade powstało w duchu architektonicznych założeń doby renesansu. Dziś Uniwersytet Kopenhaski chwali się **nowym kampusem**, zbudowanym na południe od centrum, na wyspie Amager.

Kolejnym zabytkiem, jaki mijamy po drodze, jest **Sankt Petri Kirke** (kościół św. Piotra) 📍 [Sankt Peders Stræde 2](#), [www.sankt-petri.dk](#), śr.–sb. 11.00–15.00, który od lat 80. XVI w. służy niemieckiej społeczności Kopenhagi. Początki świątyni sięgają aż 1304 r. Obecny kształt zawdzięcza w dużej mierze przebudowie dokonanej za czasów Chrystiana IV i Chrystiana V. Zaskakująca jest forma kościoła. Wydaje się, że świątynia została zbudowana na osi północ-południe, choć w rzeczywistości jest budowlą orientowaną z XVI-wieczną dzwonnica od zachodu i ołtarzem od wschodu. Od strony Larslejsstræde zachowały się częściowo **budynki klasztorne**. Ciekawym obiektem wchodzącym w skład zespołu jest **kaplica grobowa** z XIX-wiecznymi epitafiami. Przy kościele stoi **rzeźba św. Piotra** trzymającego w rękach koguta. Jest to nawiązanie do słów Chrystusa, zgodnie z którymi apostoł miał się trzykrotnie wyprzeć swego nauczyciela, nim kogut zapieje. Oryginał autorstwa Henrika

Starcke stanął w tym miejscu w 1924 r. Obecnie możemy oglądać jedynie współczesną kopię rzeźby.

Następnie dochodzimy do **Københavns Synagoge** (Wielka Synagoga Kopenhaska) 📍 [Krystalgade 12](#), [www.mosaiske.dk](#), pn.–czw. 9.00–16.00, pt. 9.00–13.00, która pochodzi z lat 30. XIX w. Projekt Gustava Friedricha Hetscha nawiązuje do sztuki antyku. Skromną ceglaną fasadę ozdabiają opaski wokół trzech dużych okien doświetlających wnętrze oraz motywy liści pojawiające się nad wejściem do bożnicy. Wewnątrz znajdują się egipskie elementy dekoracyjne, które można dostrzec na kolumnach i przy wnęcie *aron-ha-kodesz* (z j. hebr. „święta arka”). Z synagogą wiąże się jedno z tragicznych wydarzeń z lat 80. XX w. 22 lipca 1985 r. członkowie Hezbollahu zdetonowali w świątyni bombę. W wyniku wybuchu rannych zostało 20 osób, a jedna zginęła.

Kolejnym punktem na naszej trasie jest **Regensen** 📍 [Store Kannikestræde 2](#),

▲ Uniwersytet Kopenhaski

czyli najstarszy kopenhaski akademik, założony w 1623 r. przez Chrystiana IV. Usytuowany jest dokładnie naprzeciwko Okrągłej Wieży. Czerwona fasada od strony wieży podzielona jest na trzy części, z których boczne wyglądają jak małe kamieniczki, ustawione szczytami do ulicy. Część środkowa wyróżnia się dużymi przeszkleniami. Parter budynku jest cofnięty, dzięki czemu na poziomie ulicy powstały charakterystyczne podcienia. Za murami skrywa się wewnętrzny dziedziniec.

NAJLEPSZY PUNKT WIDOKOWY

Po wyjściu z **Regensen** stajemy przed **★ Rundetaarn** (Okrągła Wieża) **📍 Købmagergade 52A, www.rundetaarn.dk; V-IX codz. 10.00–20.00, X-IV pn., czw.–nd. 10.00–18.00, wt.–śr. 10.00–21.00; 25 DKK, 5 DKK ulgowy. Jest to najlepszy punkt widokowy w całej Kopenhadze. Wieża została zbudowana przez Chrystiana IV**

▲ Okrągła Wieża

w latach 1638–42 jako część zabudowań kościoła św. Trójcy (w skład zespołu wchodziła także biblioteka uniwersytecka). O fundatorze budowli przypomina królewska korona z jego monogramem umieszczona w górnej partii murów. Wieża ma 34,8 m wysokości, a jej średnica wynosi 15 m. Wewnątrz zamiast schodów zbudowano pochylnię o długości blisko 210 m, która okrąży 7,5 razy centralny, pusty rdzeń. Krótkie schody zamontowano jedynie na samym szczycie budowli. Ponoć na szczyt wieży konno wjechali Chrystian IV oraz władca Rosji, Piotr I. Na wycieczkę karetą na szczyt wieży miała się też wybrać caryca Katarzyna II.

Dziś turyści pieszo pokonują rampę, by ze szczytu obejrzeć przepiękną panoramę Kopenhagi z licznymi wieżami kościołów i pałaców. W panoramie miasta może zaskakiwać brak wieżowców, ale Kopenhaga nie stawia na pięcie się w górę. Dostrzec można stąd nawet most przerzucony nad Sundem, łączący Danię ze Szwecją.

Wieża od początku pełniła funkcję **obserwatorium astronomicznego**. Do dziś na szczycie pod charakterystyczną kopułką ustawiony jest teleskop z 1929 r. Wchodząc na wieżę, możemy zajrzeć do... **toalety**. Osoby, które nie mają lęku wysokości, mogą stanąć na szklanej podłodze zainstalowanej na wysokości 25 m wewnątrz rdzenia wieży. Tablica zawieszona na ścianie na szczycie rampy to model naszego Układu Słonecznego. Przy okazji zwiedzania wieży warto zajrzeć do dawnej **biblioteki** ulokowanej nad sąsiednim kościołem św. Trójcy oraz zobaczyć drewnianą **konstrukcję dzwonnicy** świątyni. Godny uwagi jest też **portal wejściowy** wieży. Z kolei przed

Literacka wieża

Ciekawostką jest fakt, że wieża kościoła św. Mikołaja stała się bohaterką debiutanckiej sztuki Hansa Christiana Andersena, *Miłość na Wieży Mikołaja*, z 1829 r., którą wystawił Teatr Królewski.

▲ Kościół św. Mikołaja

budowlą stoi popiersie astronoma Tychohona Brahe.

Wspomniany wyżej **Trinitatis Kirke** (kościół św. Trójcy) **Købmagergade 52A**, pn.–sb. 9.30–16.30 powstał jako świątynia akademickiej braci Kopenhagi. Zbudowano go w 1656 r. Obecny wygląd kościół otrzymał w XVIII w. To długa, ceglana budowla, „doklejona” do Okrągłej Wieży, tworząca z nią spójny zespół architektoniczny. Wewnątrz można zobaczyć rokokowy wystrój, bogato zdobiony zegar, ambonę i prospekt organowy.

Najskromniej w tym zestawieniu wypada ołtarz ze sceną ukrzyżowania.

Nieopodal wznosi się **Helligåndskirken** (kościół św. Ducha) **Niels Hemmingsens Gade 5**, www.helligaandskirken.dk; pn.–pt. 12.00–16.00, sb. 11.00–13.00. Jest to kolejna świątynia o średniowiecznych korzeniach. Tradycyjnie jednak w kolejnych stuleciach był rozbudowywana i przebudowywana. Największe zmiany w wyglądzie kościoła wprowadzono w XV i XVII w. Wówczas od strony wschodniej dobudowano strzelistą wieżę, rozbudowano też część wejściową, ozdabiając ją kamiennym portalem. Wewnątrz można zatrzymać się przy głównym ołtarzu ze sceną zmartwychwstania. Od północy do kościoła przylega niewielki, gotycki budynek **Helligåndshuset** (szpital św. Ducha). To długa, dwutraktowa budowla przykryta pięknym sklepieniem. Dziś wykorzystywany jest m.in. jako miejsce organizacji wydarzeń artystycznych.

W połowie drogi między placami Gammeltorv i Nytorv a Kongens Nytorv mijamy **Amagertorv** i **Højbro Plads**. Pierwszy z placów, na rzucie trójkąta, otoczony jest kolorowymi kamienicami, spośród których wyróżnia się usytuowana w północnej pierzei „szóstka”. To renesansowa budowla z ciekawym portalem bramnym i rozbudowanymi szczytami. W parterze kamienicy mieści się **sklep Royal Copenhagen** oferujący lokalną porcelanę z królewskiej manufaktury. Interesująca jest też kamienica w pierzei wschodniej, usytuowana między deptakiem a Store Kirkestræde. Na jej fasadzie wprawne oko dostrzeże secesyjne dekoracje i detale. Działa tu kawiarnia Norden zajmująca pomieszczenia na parterze. Przed wejściem do

budynku ustawiona jest **Storkespringvandet** (fontanna Bocianów), która nazwę zawdzięcza rzecz jasna figurom ptaków podrywających się do lotu.

Podłużny Højbro Plads ma już inny charakter. Pośrodku rozstawiane są stragany handlowe, a na południowym krańcu stoi pomnik biskupa Absalona.

Następnie mijamy **Nikolaj Kunsthall** (hala wystawowa św. Mikołaja) **Nikolaj Plads 10**, www.nikolajkunsthall.dk; wt.–pt. 12.00–18.00, sb.–nd. 11.00–17.00; 70 DKK, 50 DKK ulgowy, poniżej 17 lat 30 DKK. Dzisiejsze centrum sztuki mieści się w kościele z XVI w. wybudowanym przez ludzi morza, których patronem jest właśnie św. Mikołaj. To trzynawowa bazylika z monumentalną wieżą wznoszącą się nad jej zachodnią częścią. Kościół, który ucierpiał w pożarze miasta pod koniec XVIII w., do początku XX stulecia znajdował się w ruinie. Dopiero wtedy zaczęto jego odbudowę. Piękną iglicę wieży ufundował wówczas Carl Jacobsen. Nad nawą wznosi się mniejsza sygnaturka. Kościół od lat nie pełni jednak funkcji sakralnych. Już w latach 50. XX w. powstała tu biblioteka artystyczna. W latach 60. grupa Fluxus (jej prace można zobaczyć w Państwowym Muzeum Sztuki; zob. s. 101) uczyniła dawny kościół areną happeningów artystycznych. W lat 80. budynek stał się halą wystawową. Dziś jest to miejsce promujące współczesną sztukę eksperymentalną.

NA KOŃCU STRØGET

Strøget na odcinku od **Amagertorv** do **Kongens Nytorv** zasadniczo nie zmienia swego charakteru. Z architektonicz-

nego punktu widzenia ciekawe jest skrzyżowanie deptaka z ciągiem ulic Kristen Bernikows Gade i Bremerholm. Trzy stojące przy krzyżowce **kamienice** reprezentują trzy style architektoniczne z przełomu XIX i XX w. Budynek z wiszącą na froncie flagą Kanady, w którym mieści się ambasada kraju spod znaku klonowego liścia, to udany przykład neogotyku **Østergade 32**. Naprzeciwko niego stoi typowa eklektyczna kamienica z narożną wieżyczką i szczytem akcentującym wejście **Østergade 26**. Po przekątnej z kolei mamy ciekawy przykład modernizmu **Østergade 27**.

Interesująca jest też narożna, eklektyczna budowla wznosząca się na skrzyżowaniu Strøget z Ny Østergade. Na jej fasadzie można dostrzec pilastry i kariatydy podtrzymujące gzymsy **Østergade 22**. Niemal dokładnie naprzeciwko niej stoi tynkowana na błękitno kamienica, której kształt przywodzi na myśl renesansowe budowle Florencji. Między oknami parteru pojawiają się nawet medaliony z głowami **Østergade 13**.

Skręcając w lewo, w Ny Østergade, dojdziemy do charakterystycznego **domu szachulcowego** na rogu Grønnegade. Z malowaną na czarno, drewnianą konstrukcją kontrastuje wypełnienie w odcieniu czerwieni. To jeden z nielicznych tego typu obiektów w Kopenhadze.

Przy **Grønnegade**, czyli ulicy Zielonej, znajdują się najbardziej ekskluzywne butik w Kopenhadze. Jest to zarazem jedna z najstarszych, istniejących do dziś ulic w stolicy Danii, jej nazwa pojawia się już w 1377 r.

Hillerød

Miasteczko Hillerød (32,2 tys. mieszkańców) leży na trasie z Helsingør do Roskilde. Znanе jest przede wszystkim z jednego zabytku, przepięknego pałacu Frederiksborg.

Dzieje Hillerød wiążą się ściśle z **zamkiem**. Pierwsza budowla powstała w tym miejscu już w XVI w. na polecenie Fryderyka II. Jednak dopiero prace przeprowadzone w XVII w. przez Chrystiana IV sprawiły, że miasteczko do dziś może się chwalić doskonale zachowanym renesansowym zabytkiem. Wokół warowni pojawiły się budynki niezbędne do funkcjonowania letniej rezydencji królewskiej.

Zamek zapisał się w historii pod kilkoma datami. W 1658 r. w trakcie wojny Danii ze Szwecją doszło tu do **spotkania królów Fryderyka III i Karola X Gustawa**. Od 1686 r. mogły się tu odbywać jarmarki. Niestety, trzykrotnie Hillerød strawił **pożar** (1692, 1733 i 1834). I choć w tym czasie

miasto próbowało utrzymać się dzięki handlowi, ponowny rozwój był możliwy dopiero w latach 60. XIX w., kiedy doprowadzono tu linię kolejową z Kopenhagi. Dziś jest to ważny ośrodek turystyczny północnej części Zelandii.

WARTO ZOBACZYĆ

Zamek Frederiksborg

★ **Frederiksborg Slot** (zamek Frederiksborg) 📍 www.dnm.dk; IV–X codz. 10.00–17.00, XI–III codz. 11.00–15.00; 75 DKK, 60 DKK ulgowy, dzieci w wieku 6–15 lat 20 DKK to główny cel podróży przybywających tu dość licznie turystów. Obecny wygląd forteca zawdzięcza pracom restauratorskim przeprowadzonym po pożarze z grudnia 1859 r. Sfinansował je znany miłośnik sztuki, Jacob Christian Jacobsen, założyciel browaru Carlsberg.

HILLERØD

▲ Zamek Frederiksborg, fontanna Neptuna

Kup książkę

Poleć książkę

▲ Kamieny Lew przy wejściu na główny dziedziniec zamku

Zamek położony jest na trzech wyspach na jeziorze Slotssøen. Dzięki temu poszczególne części rozdzielone są naturalnymi fosami oraz murami z bramami. Najskromniejsza z bram usytuowana jest w murze zewnętrznym, od strony miasta. Za nią znajdują się

zabudowania gospodarcze. Dwie okrągłe baszty w północnym murze pochodzą z lat 60. XVI w. Kolejną bramę, która prowadzi na niewielką, środkową wyspę zamkową, zdobią tarcze herbowe, królewska korona i sylwetki lwów. Ozdobą tej części zamku jest **fontanna Neptuna**

▲ Sala Rycerska

Kup książkę

Poleć książkę

ustawiona pierwotnie w 1621 r. Wodotrysk zaprojektowany przez Adriaena de Vries został w poł. XVII w. rozebrany i przewieziony do Szwecji. Obecna fontanna powstała w 1888 r. z fundacji browarnika Jacobsena.

Na **główny dziedziniec** zamku prowadzi most przerzucony nad kolejną fosą i kolejna jeszcze bardziej bogato zdobiona brama z renesansowym szczytem i monogramem Chrystiana IV.

Główna część zamku została wzniesiona na planie litery C. W zachodnim skrzydle umieszczono **kaplicę zamkową**. Poznać można ją po gotyckich oknach w fasadach. Wznosi się nad nim **wieża zegarowa**. Dwie inne wieże umieszczone są w narożach zamku od strony północnej. Najciekawsza jest **południowa fasada zamku**, która ma formę krużganków. Zdobia ją rzeźby antycznych bogów oraz płaskorzeźby ze scenami z mitologii. Skromnie wypadają przy niej portale prowadzące do wieży i kaplicy.

Zwiedzanie **komnat** zaczynamy od sali królewskiej na parterze, która zapowiada przepych, z jakim będziemy mieć do czynienia dalej. Na pierwszym piętrze salom przywrócono wystrój z lat 1500–1650, czyli czasów od Chrystiana I do Chrystiana IV. Można tu więc zobaczyć bogato zdobione stropy, kominki, tapiserie, meble i portrety władców, a także zegary stołowe. Interesująca jest sala w jednej z wież, gdzie prezentowane są odznaczenia. W innej z sal ustawiono **kopię kamienia z Jelling**, na którym motywy wikińskie mieszają się z chrześcijańskimi. Oryginał pochodzi z ok. 965 r. i jest „świadcstwem chrztu Danii”. Sala audiencyjna, do której prowadzi długa galeria (widać z niej

Kamienne świadectwa

Kamienie runiczne z Jelling to dwa głazy z wrytym w X w. tekstem w alfabecie runicznym. Pierwszy głaz został ustawiony w Jelling ok. 955 r. przez pierwszego króla duńskiego, Gorma Starego, na cześć jego żony Tyry. Drugi kamień ustawił ok. 965 r. w tym samym miejscu Harald Sinozęby. Kamień ma prawie 2,5 m wysokości i waży ok. 10 ton, a widniejący na nim napis brzmi: „Król Harald zlecił postawienie tego pomnika dla Gorma, swego ojca, i Tyry, swojej matki – ten Harald, który rządził Danią i całą Nordią i który uczynił Duńczyków chrześcijanami”. Głaz jest nazywany „świadcstwem chrztu Danii”. Wryta na nim płaskorzeźba drukowana jest na wewnętrznej stronie okładki duńskich paszportów. Kamienie zostały wpisane na Listę UNESCO.

zamkowe ogrody), powstała w latach 80. XVII w. z inicjatywy Chrystiana V.

Kaplica zamkowa widoczna jest z poziomu chóru. Przywrócono jej kształt z początku XVII w. To właśnie tutaj w 1693 r. ustanowiono Order Słonia i Order Danebrog.

W 1995 r. odbył się tu ślub księcia Joachima i Aleksandry Manley. Wewnątrz uwagę przykuwa wielobarwne sklepienie z dekoracją stiukową i malarską oraz prospekt organowy. Ściany kaplicy zdobią liczne tarcze herbowe.

Wchodząc na drugie piętro, przenosimy się do lat 1650–1700. Wystrój przywołuje czasy Fryderyka III, który wprowadził monarchię absolutną. W salach warto

wzniesić oczy ku górze, by obejrzeć dekorację stropów. W wieży prezentowany jest globus nieba z lat 50. XVII w.

Sala balowa, usytuowana nad kaplicą, uznawana jest za najpiękniejszą w całym zamku. Nad głowami zwiedzających znajduje się kasetonowy strop z kolorowymi, polichromowanymi rzeźbieniami. Ściany pokrywają tapiserie Chrystiana IV oraz portrety rodziny królewskiej. **Wschodnie skrzydło** ma już znacznie skromniejszy wystrój, odpowiadający stylom z XVIII i XIX w. Na najwyższym piętrze zgromadzono **zbiory sztuki współczesnej**. Są tu np. obrazy pokazujące duńskich żołnierzy w Afganistanie

czy obrazki dzisiejszego społeczeństwa. Ciekawe są współczesne portrety m.in. Małgorzaty II i byłego premiera Andersa Fogha Rasmussena oraz wpleciony z gazet wizerunek księżnej Marii Elżbiety. Portrety innych duńskich władców zdobią cały zamek.

Na północ od rezydencji ciągną się **Slotshave** (ogrody zamkowe). Można je podzielić na dwie części. Bezpośrednio do jeziora Slotssøen przylega ogród barokowy założony w latach 20. XVIII w. przez Fryderyka IV. Został rozplanowany przez architekta Johana Corneliusa Kriegera, który na osi zamkowej zaproponował bukszpanowe

HILLERØD

Kup książkę

Poleć książkę

partery i przycinaną w geometryczne bryły roślinność. Ogród angielski na zachód od barokowego zakomponowano wokół mniejszych oczek wodnych. Stoi tu kilka budynków, z których najciekawiej prezentują się łaźnie.

Inne ciekawe miejsca

W mieście warto zwrócić jeszcze uwagę na **Rådhus** (ratusz) **❶ Torved 2**, który został wzniesiony w latach 1887–88 wg projektu Vilhelma Holcka. Jak na neogotyck przystało, wyróżnia się schodkowymi szczytami oraz dużymi, zamkniętymi w ostry łuk oknami na piętrze, a także zaprojektowanym w tym samym stylu

wejściowym portalem. Nad dachem wznosi się zabawna wieżyczka z dzwonem. Obecnie budowla nie służy rajcom, jest wykorzystywana przez miejscową policję.

Nieopodal dawnej siedziby rajców miejskich wznosi się **Hillerød Kirke** (kościół) **❷ Østergade 12**. Jest to względnie nowa świątynia. Obecny kształt otrzymał dopiero w 1987 r., ale jego historia jest nieco dłuższa. Kościół powstał na bazie cmentarnej kaplicy z końca XIX w. Do jego budowy wykorzystano czerwoną cegłę, stąd nawiązuje do starszych, duńskich świątyń. Nad prostą bryłą góruje czworoboczna dzwonnica. Wnętrze

▼ Ogrody zamku Frederiksborg

Kup książkę

Poleć książkę

świątyni jest bardzo nowoczesne. Szczególną uwagę zwraca duży świetlik w dachu nad ołtarzem.

W mieście działają **Hillerød Bymuseum og Grafisk Museum** (Muzeum Miejskie i Muzeum Grafiki) ⓘ **Helsingørsgade 65, Muzeum Miejskie: V–X wt.–nd. 11.00–16.00, Muzeum Grafiki: śr. 11.00–14.30; 20 DKK, do 18 lat bezpł.** Instytucje ulokowały się na wschodnim brzegu jeziora Slotssøen. Pierwsze z muzeów przedstawia dzieje miasteczka od średniowiecza właściwie po dzisiaj. W drugim muzeum z kolei oprócz historycznych przedmiotów znajdziemy zabawki, przybory szkolne, a także kolekcję maszyn drukarskich.

OKOLICE HILLERØD

Po wizycie w Hillerød warto się zatrzymać na chwilę w **Store Dyrehave i Gribskov** ⓘ **www.parforce.dk**. To królewskie tereny myśliwskie w północnej Zelandii wpisane na Listę UNESCO (zob. s. 40). Pierwszy z nich rozciąga się na południowy wschód od Hillerød, drugi z kolei na północ od miasta. Do dziś zachowały się tu elementy XVII-wiecznej, barokowej kompozycji przestrzennej z gwieździstym

Na końcu Zelandii

Miejscowość ★ **GILLELEJE** (6,6 tys. mieszkańców) zajmuje najbardziej wysunięty na północ kraniec Zelandii. Turyści znajdą tu długą plażę, niskie, kryte strzechą domy oraz klimatyczny port z restauracjami Adamsens Fisk oraz Far til 4, gdzie można skosztować morskich specjalności, oraz kilka sklepów ze świeżymi rybami. Mieszczący się tu kościół, **Gilleleje Kirke**, zapisał się w historii jako miejsce, gdzie w czasie okupacji hitlerowskiej ukrywali się, przed przeprawą do Szwecji, duńscy Żydzi. Obok działa niewielkie **Gilleleje Museum** (Muzeum Gilleleje) ⓘ **Vesterbrogade 56, śr.–pt. 13.00–16.00, sb. 10.00–14.00; 35 DKK, do 18 lat bezpł.**

układem alei. Obecnie lasy są wykorzystywane jako tereny rekreacyjne.

10 km na północny wschód od centrum Hillerød leży **Fredensborg Slot** (zamek Fredensborg) ⓘ **Slottet 1B, Fredensborg, tel.: +45 33 403187, fredensborg@slks.dk, VII–VIII 9.00–17.00, bezpł., niezbędna wcześniejsza rezerwacja. Został**

▼ Zamek Fredensborg

Kup książkę

Poleć książkę

Informacja turystyczna

- ◆ **Turistbureau**, Frederiksværks-gade 2A (tuż przy parkingu, z którego korzystają turyści odwiedzający zamek); tel.: +45 49 211333; www.visitnordsjaelland.com; VI czw.–sb. 10.00–16.00, VII–16 IX pn.–sb. 10.00–16.00.

Noclegi

Tak naprawdę niewielu turystów zatrzymuje się na dłużej w Hillerød. Jeśli jednak przyjdzie nam spędzić tu noc, nie powinniśmy być wybredni.

- ◆ **Danhostel Hillerød**, Lejrs-kolevej 4; tel.: +45 48 261986; <https://hillero-dhostel.dk>; łóżko w dormitorium 220 DKK, jedyńka od 613 DKK, dwójka od 644 DKK; hotel położony między centrum miasta a wpisanym na Listę UNESCO kompleksem leśnym Store Dyrehave.
- ◆ **B&B Sovdejlgt**, Fredensvej 12; tel.: +45 20 280760; www.sovdejlgt.dk; dwójka od 400 DKK; hotel położony kilkanaście minut spacerem na południe od zamku, kilka minut od placu głównego w miasteczku.
- ◆ **Hillerød Camping**, Blytækkervej 18; tel.: +45 48 264854; www.hillerod-camping.dk; domek 2-os. od 360 DKK; pole kempingowe z domkami letniskowymi w południowej części miasteczka.

Wyżywienie

Na głównym placu miasta, Torvet, można wstąpić np. do **Café København** lub **restauracji Casa Nostra**. Kilka przyjemnych knajpek znajdziemy też przy Slotsgade. Zwiedzając ogrody zamkowe, warto wstąpić do **kawiarni Havehuset**. Na terenie zamku działa **restauracja Leonora**.

Eigtved oraz Laurids Lauridsen Thurah. Początkowo miał to być pałacyk myśliwski, ostatecznie powstał okazały gmach otoczony ogrodami.

Sam pałacyk jest w zasadzie niewielki, to dwukondygnacyjna budowla nakryta wysoką kopułą, pod którą skrywa się sala Kopułowa. Patrząc na zabudowania, odnosimy jednak wrażenie, że są dość sporych rozmiarów, a to za sprawą dziedzińca na planie ośmioboku, zabudowanego piętrowymi oficynami. Prawe skrzydło rezydencji zajmuje **Slotskirke** (kościół pałacowy). Warto wybrać się na spacer po rozległych **Slotshave** (pałacowe ogrody), położonych na brzegu jeziora Esrum Sø.

Kilkanaście kilometrów na północ od Fredensborga leży miejscowość **ESRUM**, która może się pochwalić zabudowaniami **Esrum Kloster** (opactwo Esrum) **Klostergade 12, Græsted, www.esrum.dk; IV–VI i 16 VIII–X wt.–nd. 11.00–17.00, VII–15 VIII pn.–nd. 11.00–17.00, XI–III sb.–nd. 11.00–17.00; 50 DKK, 40 DKK ulgowy, do 15 lat bezpł.** Budowę klasztoru Cystersów w Esrum rozpoczęto już w 1151 r., a następnie dobudowywano kolejne elementy. Niestety, w czasach reformacji klasztor został skasowany, a część budynków rozebrano. W kolejnych stuleciach klasztor służył m.in. jako stajnie, magazyny Muzeum Narodowego oraz przestrzeń mieszkalna.

Zwiedzającym zabudowania udostępniono dopiero w latach 90. XX w. Do dzisiaj zachował się jedynie budynek klasztorny. Można w nim obejrzeć ekspozycję poświęconą historii cystersów. Jak imponujące było całe opactwo, pokazują plansze ustawione na terenie byłego założenia. Obok budynku znajduje się **młyn wodny i zabudowania gospodarcze**.

zabudowany przez Fryderyka IV. Przy powstaniu rezydencji pracowali wybitni architekci, Johan Cornelius Krieger, Nicolai

Helsingborg

Położony nad brzegiem Sundu Helsingborg (104,2 tys. mieszkańców) traktowany jest jako miejsce, z którego można łatwo dostać się na duński brzeg cieśniny, do Helsingør, czyli miasta Hamleta. Helsingborg w porównaniu z Helsingør wypada blado, ale nie oznacza to, że w ogóle nie jest godny uwagi.

Początki Helsingborga sięgają 1085 r. Należąca do państwa duńskiego osada, podobnie jak położony po drugiej stronie Sundu Helsingør, zaczęła się rozwijać za panowania **Eryka Pomorskiego**, który w 1429 r. ustanowił myto za przeprawianie się przez Sund.

Kolejne ważne fakty historyczne wiążą się z XVII w. i **traktatem z Roskilde**, na mocy którego Skania przypadła Szwecji. Od 1659 r. Helsingborg rozwija się na mocy praw miejskich. Okres budowy miasta przerwały kolejne walki z Duńczykami, którzy nie mogli pogodzić się

z utratą części swego dawnego terytorium. Ostatnia próba odbicia Skanii miała miejsce w 1710 r.

Na początku XVIII w. przybył tu Jean Baptiste Bernadotte, marszałek napoleoński. Był to jego pierwszy kontakt z państwem, którym miał rządzić jako król Karol Jan XIV. Wiek XIX to lata intensywnego uprzemysłowienia. W 1892 r. uruchomiono połączenie ze stroną duńską. Dziś Helsingborg to ważne miasto tranzytowe, z którego przeprawa na duński brzeg zajmuje nie więcej niż pół godziny.

WARTO ZOBACZYĆ

Slottshagsgata Kärnan (wieża Kärnan)

i codz. 11.00–18.00; 50 SKK, do 18. r.z. bezpł. jest jedyną pozostałością po średnio-wiecznych umocnieniach, jakie nakazał zburzyć król Karol XI. Została zbudowana

▲ Nabrzeże w Helsingborgu

Kup książkę

Poleć książkę

▲ Wieża Kärnan

w 1310 r. w miejscu starszej budowli. To czworoboczna, prosta, wysoka na 35 m konstrukcja. Jej mury osiągają 4,5 m grubości. Wewnątrz podzielona jest na kilka poziomów. Najważniejszy z nich był poziom trzeci zajmowany przez władcę. Do wieży z miasta prowadzą ozdobne schody z masywną, ceglana bramą, wzniesione na początku XX w.

W centrum miasta, na skrzyżowaniu Södra Storgatan i Mariatorget, wznosi się **Sankta Maria Kyrka** (kościół Marii Panny). Jest to średniowieczna świątynia z XIII w., wielokrotnie później przebudowywana. Wewnątrz gotyckiej dziś budowli, nakrytej gęstą siatką sklepień, na uwagę zasługują bogato rzeźbiona **ambona** z XVII w. oraz XV-wieczny **główny ołtarz**. Na belce tęczowej ustawiony jest krucyfiks z Chrystusem. Na zewnątrz uwagę zwraca schodkowo zakończona wieża, „doklejona” do frontu świątyni.

Najciekawszą budowlą w Helsingborgu jest **Rådhuset** (ratusz) **📍 Drottninggatan 2**. Neogotycka siedziba rajców

Noclegi

- ◆ **Radisson Blu Metropol Helsingborg**, Carl Krooks Gata 16; dwójka od 1200 SEK; hotel w centrum miasta, zaledwie 300 metrów od głównego dworca kolejowego i terminalu promowego.
- ◆ **Clarion Grand Hotel**, Stortorget 8–12; dwójka od 1300 SEK; hotel mieści się w odnowionym budynku z lat 20-tych XX w., 300 metrów od hotelu znajduje się główny dworzec kolejowy.
- ◆ **Good Morning + Helsingborg**, Gustav Adolfs Gata 47; dwójka od 1000 SEK; hotel oddalony o 2 km od terminalu promowego i głównego dworca kolejowego.

Wyżywienie

- ◆ **Brooklyn Södra**, Kyrkogatan 12; w menu głównie hamburgery w przystępnej cenie.
- ◆ **Olson's Pantry**, Mariagatan 6; dania kuchni włoskiej; ceny umiarkowane.
- ◆ **The Merry Widow**, Bruksgratan; kuchnia węgierska w przystępnej cenie.

▲ Dunkers Kulturhus

miejskich z 1897 r. wygląda jak mały zamek. Wznosi się nad nią strzelista, czworoboczna wieża, a wrażenie, że mamy do czynienia z budowlą obronną, potęgują masywne, narożne baszty. Obok ratusza ustawiono konny **pomnik Magnusa Stenbocka**, który odparł atak Duńczyków w 1710 r.

Na uwagę zasługuje też **Dunkers Kulturhus** (dom kultury Dunkers) 📍 **Kungsgatan 11**, www.dunkerskulturhus.se,

który jest dziełem wspominanego już przy okazji Malmö architekta Kima Utzona. Prosta, biała budowla stojąca między Sundem a placem Sundstorget zaprasza na wystawy sztuki. Uzupełnieniem kulturalnej oferty miasta są stojące na północ od Dunkers Kulturhus gmachy **Konsert-hus** (filharmonia) 📍 **Roskildegatan 1**, www.helsingborgskonserthus.se oraz **Stadsteater** (Teatr Miejski) 📍 **Karl Johans Gata 1**, <http://helsingborgstadsteater.se>.

PROGRAM PARTNERSKI

GRUPY WYDAWNICZEJ HELION

1. ZAREJESTRUJ SIĘ
2. PREZENTUJ KSIĄŻKI
3. ZBIERAJ PROWIZJĘ

Zmień swoją stronę WWW
w działający bankomat!

Dowiedz się więcej i dołącz już dzisiaj!

<http://program-partnerski.helion.pl>

GRUPA WYDAWNICZA

 Helion SA

Travelbook to Twój niezastąpiony towarzysz podróży. Wskaże Ci najważniejsze atrakcje, podpowie, czego szukać poza głównymi szlakami, i wprowadzi w świat miejscowych obyczajów. Znajdziesz w nim opisy najciekawszych regionów i miast, a sprawdzone informacje praktyczne umożliwią staranne zaplanowanie podróży.

Kopenhaga i Malmö

Kopenhaga, stolica Danii, oraz Malmö, główny ośrodek szwedzkiej Skanii, połączone słynnym mostem nad cieśniną Sund, to znakomity cel weekendowej (lub nieco dłuższej) wycieczki. Turysta znajdzie tu strzeliste katedry i pełne przepychu pałace, zabytkowe starówki, ciekawe muzea, nowoczesne centra kultury i nauki, a także mniej „oficjalne” atrakcje: parki rozrywki, ogrody, tereny spacerowe i klimatyczne restauracje. Dla wielu odkryciem będą mniejsze miasta i wiejskie zakątki Zelandii i Skanii, wzorowo udostępnione dla turystyki rowerowej.

Zabytkowa **zabudowa miejska**

Ciekawa **architektura współczesna**

Nowocześnie urządzone **muzea**

Znakomite **tereny spacerowe**

Kuchnia nordycka dla koneserów

 Bezdroża

Księgarnia internetowa:
<http://bezdzoza.pl>

Zamówienia telefoniczne:
0 801 339900
0 601 339900

Sprawdź najnowsze promocje:
• <http://bezdzoza.pl/promocje>
Przewodniki najchętniej czytane
• <http://bezdzoza.pl/bestsellery>
Zamów informator podróżniczy:
• <http://bezdzoza.pl/newsletter>

Helion SA
ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice
tel.: 32 230 98 63
e-mail: bezdzoza@bezdzoza.pl
<http://bezdzoza.pl>

ebook dostępny wyłącznie na:

ebookpoint.PL

ISBN 978-83-283-4000-8

Cena 26,90 zł